

Geallieerde invasie zouden kunnen ingrijpen, verheugende vorderingen maakte. Bezorgd waren zij in die tijd ten aanzien van een geheel andere sector van het geheime werk: de inlichtingendienst.

Crisis in het inlichtingenwerk

Eerder vermeldden wij dat de Bruyne, door Gerbrandy gedesavoueed in zijn conflict met Rabagliatti inzake de voortgezette inschakeling van Erik Hazelhoff, begin mei '42 zijn ontslag ingediend had als hoofd van de Centrale Inlichtingendienst. Dat ontslag werd hem met ingang van 1 juni verleend en een maand later, 1 juli, ging het Bureau Voorbereiding Terugkeer, tot Bureau Militaire Voorbereiding Terugkeer herdoopt, van Marine over naar Oorlog. Wel behoorde tot het Bureau Militaire Voorbereiding Terugkeer een Militaire Inlichtingendienst, de MID, die aan het Britse *War Office*, later aan de staf van generaal Eisenhower, informatie verschafte, maar bij het in bezet gebied verzamelen van die informatie speelde de MID, waaraan Liefstinck en Schilp verbonden waren, geen rol: zij gaven door wat zij van anderen vernomen hadden en zij waren het ook die met de candidaat-agenten spraken die aan SOE ter beschikking gesteld werden. Voor dat laatste had de Bruyne geen tijd. Zijn Bureau Militaire Voorbereiding Terugkeer werd, gelijk reeds gezegd, gezien als de kern van de staf voor een (alsnog te benoemen) opperbevelhebber van land- en zeemacht en op dat gebied had de Bruyne (die dan bovendien medio '43 benoemd werd tot inspecteur van de Irene-brigade) ook al moeilijkheden op te lossen.¹

Behalve de Bruyne ging ook Rabagliatti weg. De Bruyne's voortgezette medewerking aan SOE werd door de leiding van SOE op hoge prijs gesteld (mei was de maand waarin *Major* Blizard intensief overleg pleegde met

¹ Als hoofd van het Bureau Militaire Voorbereiding Terugkeer had de Bruyne niet alleen marine-officieren maar ook enkele landmacht-officieren als medewerkers. Toen hem in november '42 een van die officieren, de majoor van de generale staf P. L. G. Doorman, ontnomen werd (deze werd bij het bureau geplaatst dat plannen moest ontwerpen voor het naoorlogse Nederlandse leger), vroeg hij van Lidth om ontheffing uit zijn functie. 'Mijn ervaringen hier', schreef hij in een verbitterde brief, 'zijn de ellendigste die ik ooit heb gehad. Bedrog, intrige, karakter- en ruggegraatloosheid ontmoette ik, waar ik het zeker nooit in die mate zou hebben verwacht . . . Ik vermeen dat ik op een andere plaats en in een andere functie beter werk kan verrichten.' 'Kan niet worden ingewilligd', tekende van Lidth op deze brief aan (brief, 30 nov. 1942, van de Bruyne aan van Lidth (Kon. Instituut v. Ingenieurs, Collectie-van Lidth de Jeude, 289)).